СВОБОДА

УКРАЇНСЬКИЙ ДНЕВНИК

УРЯДОВИЙ ОРГАН ЗАПОМОГОВОЇ ОРГАНІЗАЦІЇ УКРАЇНСЬКИЙ НАРОДНИЙ СОЮЗ В ЗЛУЧЕНИХ ДЕРЖАВАХ АМЕРИКИ.

SVOBODA

UKRAINIAN DAILY

OFFICIAL ORGAN OF THE UKRAINIAN NATIONAL ASSOCIATION, Inc.

ТРИ ЦЕНТИ. РІК XXXV. Ч. 245. Джэзи Сіті, Н. Дж., пятниця, 21. жовтня, 1927.

VOL. XXXV. No. 245. Jersey City, N. J., Friday, October 21, 1927. THREE CENTS.

THE LIBRARY OF THE UNIVERSITY OF ILLINOIS

ДЕРЖАВИ ПРОТЕСТУЮТЬ ПРОТИ БАНДИТИЗМУ В МЕКСИКУ

АМЕРИКА Й АНГЛІЯ ДОМАГАЮТЬСЯ ПОКАРАННЯ БАНДИТІВ.

ВАШИНГТОН, 19. жовтня. — Деякі газети вважають, що межи Злученими Державами та Англією, з одного боку, а Мексиком з другого наспівае поважне межинародне напруження, до якого притокою були бандитські напади в Мексику.

Англійський уряд приказав свому представникови в Мексику, щоби він звернув увагу мексиканському урядови на напад індіян з племени Іхтіянів на американську майну в Амахаці, підчас котрого розбишаки забрали в полон для викупу англійського підданого Мичела, генерального менаджера сеї компанії. Бандити зажадали зложення собі викупу в сумі 2,000 песів до 5 днів, грозячи в противнім разі вбийством.

Подібний протест здожив теж представник американського уряду. Протест подає напад розбишаків на американську майну, забранне всіх грошей, призначених на виплату робітників, а відтак напад розбишаків на поїзд, в якому було богато Американців. Про сей послідний случай мексиканські урядники висказуються з великим здивованнем, бо після їх вісток на сьому поїзді їхали дочки мексиканського президента Каеса.

ПРОЦЕС ЗА НАФТОВІ ОБМАНЬСТВА ПРОТИ АМЕРИКАНСЬКОГО УРЯДУ.

АДВОКАТ ОБЖАЛОВАНИХ РОЗКРИВАЄ ЦІКАВІ РІЧИ ПРО ІСТОРІЮ ОБМАНЬСТВА.

ВАШИНГТОН, 19. жовтня. — Нинішний день на розправі проти Фола, бувшого міністра внутрішних справ, і нафтяра Синклера, обжалованих за обманьство уряду при арендованню нафтових теренів, зійшов на промову оборонця Марина Лителтона. Ся промова важна тим, що вона показує, як оборона буде боронити обжалованих. Адвокат говорив, що арендованне нафтових теренів від уряду плянував Догені, спільник Синклера, і то вже дуже давно, бо ще тоді, як Теодор Рузвелт був міністром фльоти. Адвокат говорив, що власне за порадою Рузвелта нафтярі постановили держати цілу справу в тайні.

Після промови адвоката обжалованих стала прокураторія ставити своїх свідків. Першим свідком був Фині, заступник міністра внутрішних справ. Сей заявив, що Фол знав докладно про цілу справу арендованнь державних нафтових теренів.

СВЯЩЕННИК ПЯТНУЄ ПРОГИБІЦІЮ.

НАЗИВАЄ ЗАКОН ВОЛЬСТЕДА НЕХРИСТІЯНСЬКИМ, ФАРИСЕЙСЬКИМ І ЧОРТІВСЬКИМ.

НЬЮ ЙОРК, 19. жовтня. — На вечері, уряджений в одним місцевим готели Краевим Товариством Для Поборованнь Прогибіції, виступив несподівано зпомежи гостий др. Джеймс Бектон Вернер, ректор епископальної церкви в Норвоку, в стейті Конетикаті, та в горячих словах напятнував прогибіційний закон як „нехристіянський, фарисейський і чортівський".

На думку д-ра Вернера, такий закон як прогибіційний могли Американці ухвалити тільки в хвилі моральної розпуки. Прогибіція се трасканне багатом, а „все, що має в собі признаки насильства й примусу, не має признання Бога. Бог домагаєть ся від нас тільки того послуху, який нам приказує наше сумління, а погорджає чесностю, яка не є випливом духа самого чоловіка".

„Прогибіційний закон є лихий, злобний і шкідливий в засаді. Його ціллю нібито є тверезість. Що се гарна ціль, про те нема сумніву. Але до сеї цілі автори прогибіції йдуть у грубий спосіб, тріскаючи багатом, викрикуючи, що пиття вже пропало та що ми не повинні пити. Я мігби замкнути свого сина та піти по сусідах розповідати, що він чесний чоловік, бо нічого не краде. Коли ми справді не можемо запиватися, бо не можна нігде дістати напитку, то з того не будоби чого хвалитися. Замикати людий до тюрми, щоби їх примушувати до тверезости, значить робити щось з розпуки".

ЗАКИДАЮТЬ ЗАРЯДОВІ КЛЕНА РОЗТРАТУ МІЛІОНІВ.

ПИТСБУРГ, Па., 19. жовтня. — До місцевого федерального суду внесли урядники Ку-Клакс-Клена позов проти кількох викинених з організації членів та домагаються сим позовом від суду заборонити викиненим уживати імени організації. У відповіди на сей позов викинені подають, що уряд Клена розтратив безправно 15 мілионів долярів маетку організації. У сій відповіди викинені жадають від суду, щоби суд визначив ресівера для Клена та заборонив організації розвивати діяльність у сьому повіті.

З огляду на те, що пізнані подають у відповіди, що Клен треба винувати за ріжні напади, побої, пімсти ба навіть уведення та вбийства осіб, процес між членами Клена заповідається як велика сензація. Пізнані кажуть, що організація Клен ніколи не виконувала своїх статутових цілий, якими має бути добровільне несенне помочи, релігійної й матеріяльної.

ШЕРИФ ЗАФАНТУВАВ ЛЬОКОМОТИВУ.

НЮАРК, Ню Джерзі, 18. жовтня. — Шериф повіту Есекс зафантував на стації Мангетен Тренсфер льокомотиву Пенсильвенійської зелізниці. Шериф грозить, що продасть льокомотиву, щоби в сей спосіб дістати для одного позовника зелізниці виграні 32,000 долярів. Льокомотива мала коштувати 50,000 долярів.

ПОЛЬЩА ВІДМОВИЛА ВСТУПУ СЕКРЕТАРЕВИ МАЙНЕРСЬКОЇ ЮНІ.

ЛОНДОН, 18. жовтня. — Польське правительство відмовило вступу до Польщі А. Ф. Кукови, секретареви майнерської федерації, який хотів взяти участь у зборах екзекутивного комітету Майнерського Інтернаціоналу у Варшаві. Секретар Федерації, Річардсон одержав візу, однак відмовився їхати, коли Кукови відмовлено вступу до Польщі. Кук належить до лівого (комуністичного) крила британської робітничої партії. Грав він визначну ролю в часі минулорічного вуглевого страйку в Англії.

Кук заявив, що через неприсутність британських репрезентантів збори Комітету Майнерського Інтернаціоналу цілком не відбудуться.

УВЯЗНЕННЯ СТОРОННИКІВ ТРОЦЬКОГО И ЗІНОВЕВА.

МОСКВА, 18. жовтня. — В день відкриття зїзду Всеросійського Центрального Виконавчого Комітету арештовано у Москві велике число сторонників Троцького й Зіновева.

Поліційні агенти відкрили у Ленінграді тайну друкарню сторонників Троцького й Зіновева. Переловлено також кілька десятків тисяч проклямацій під наголовком: „Проч зі Сталіном і Бухаріном".

ШАЛЯПІНОВИ ВІДБИРАЮТЬ ЙОГО МАЄТНІСТЬ У СОВІТСЬКІМ СОЮЗІ.

МОСКВА, 18. жовтня. — Покарання Шаляпіна за те, що же по приятельськыи з російськими емігрантами, не покінчилося віднятям йому назви „народнього мистця". Рязанський совіт рішив відобрати йому також маетність, яку йому передше повернено окремим декретом.

УКРАЇНСЬКА ЖІНКА ДІСТАЛА 10 ЛІТ ЗА ВБИВСТВО.

Десять літ тюрми в карнім заведенню в Принс Альберт дістала 30 вересня в едмонтонськім суді у Канаді Параска Фесюк за вбивство. Лава присяглих признала її винною вбивства Йосифа Микитовича, фармера в околиці Атабаски, в провінції Альберті. Жінка боронилася тим, що вона стрілила в самооборони, коли Микитович грозив їй та її синови ножем. Почувши засуд, Параска Фесюк зімліла. Мешканці округа Атабаски предложили судови петицію з 200 підписами з благанням о змилуванне над жінкою.

СОВІТСЬКА ВЛАДА ОБЖАЛОВУЄ БРИТІЙСЬКУ МІСІЮ О ШПИГУНСТВО.

МОСКВА, 18. жовтня. — Совітська політична поліція обжалованє бувшу британську комісію у Москві о шпигунство. Незадовго стане перед воєнним судом 5 Москалів обжалованих о шпигунство для згаданої місії. Політична поліція мала дістати у свої руки переписку між Р. Годсоном, головою місії і консулем у Ленінграді, Престоном. Головним організатором шпигунства був секретар місії, Чарнак. Обжалувані шпигуни заявили, що Чарнак змушував їх до шпигунства погрозою, що: „ніхто не може відказатися від шпигунства через те, що „британська рама є досить довге й могуче й може покарати не тільки того, що відмовляється, але й його родину".

Обжалований Пров заявив, що Чарнак випитувався про інформації відносно того, як сильна сторожа береже міністерство війни, котрими входами звичайно входять комісар Ворошілов і віцеміністер Уншліхт, яких уживають автів і т. п. Сі інформації потрібні були для російських монархістів-терористів.

СЕКРЕТАР БРИТІЙСЬКОЇ МІСІЇ ЗАПЕРЕЧУЄ, ЩО МІСІЯ ЗАНИМАЛАСЯ ШПИГУНСТВОМ.

ЛОНДОН, 18. жовтня. — Е. В. Чарнак, бувший секретар британської місії у Москві, що перебуває тепер у Лондоні, заперечив рішучо твердження совітської політичної поліції, що він був у якихбудь взаєминах з обжалованими о шпигунство Москалями. Він заявив теж, що навіть ніколи не бачив у життю тих людей.

КИЇВ ГОТУЄТЬСЯ ДО РОКОВИН ЖОВТНЯ.

До жовтневих роковин мають закінчити будинок Академії Наук, рентгенівську дитячу стацію, робітничі будинки робників та шкіряників, будинок металістів і низку инших робітничих будинків. У Ржищеві на Жовтневі свята відкриваеться агрошкола, а в Димирі лікарня. У Київі на Жовтневі свята встановлять меморіяльні дошки на будинках, де містилися ріжні бойові організації, що керували повстанням у Київі.

ЗАРІБОК МАНІТОБИ НА ПЕРЕГОНАХ.

Около $2,250,000 перейшло через машинки до закладів підчас перегонів в парках Гіттіер і Поло коло Віннінегу. Провінція Манітоба заробила на тім $112,500, бо їй дістається 5-тий процент з того, що перейде через машини.

ПАМЯТНИК НА МОГИЛІ ШЕВЧЕНКА.

Президія Укрголовнауки має пристосувати до 10-х роковин жовтня закладини памятника на могилі Шевченка. До Укрголовнауки вже почали надходити проекти памятника.

ПРОТИСОВІТСЬКИЙ БЛЬОК НА БАЛКАНІ.

СОФІЯ, 18. жовтня. — За згодою а також і намовою Італії має зорганізуватися на Балкані протисовітський бльок. До сього бльоку буде належати Румунія, Болгарія, а також Альбанія.

АРЕШТУВАННЯ УПРАВИТЕЛЯ СИРОТИНЦЯ ЗА ЖОРСТОКІСТЬ.

ОДЕСА. — Арештувано тут за лихе обходженння з дітьми управителя сиротинця. Смарував він йодиною язики своїх вихованців за прозивання себе а також сшивав рукави їх сорочок, як у „сіямських братів". Послугувався він також пожарними сикавками, щоби розігнати недозволені збори своїх вихованців.

ПЯТЬ ПРИСУДІВ СМЕРТИ У КАМЯНЦІ-ПОДІЛЬСЬКІМ.

Камянець - Подільський. — Засуджено тут на смерть через розстріляння за шпигунство в користь Польщі 5 Українців, а 45 инших обжалованих засуджено на 10 літ вязниці. Судова розправа проти них тревала два дні.

ЗАГОВІР ВЕЛИКИХ МАДЯРСЬКИХ ВЛАСНИКІВ.

На Мадярщині викрито нову тайну організацію великих земельних власників Мадярів, що мають свої добра в Чехословаччині, Югославії та Румунії. Метою сього заговору є пропаганда розвідки та пропаганди в цих сусідніх державах

НА ДОПОМОГУ ЖЕРТВАМ ПОВЕНІ НА ЗАХІДНІЙ УКРАЇНІ.

За ініціятивою українських профсоюзів відбулась широка нарада представників ріжних громадських, наукових, літературних та художньо-мистецьких організацій, де приймали участь представники центральних правлінь профсоюзів, центрального комітету КНС, Українського Червоного Хреста, Кукопспілки, редакцій центральних газет та инш. На нараді обговорено питання про негайну допомогу з боку українського робітництва й селянства й всієї української суспільности трудящих Західної України. Нарада ухвалила негайно організувати Всеукраїнський Комітет Допомоги трудящим Західної України з 35 чол., до складу якого ввійшли представники всіх присутніх організацій. Комітет працюватиме постійно при Українському Червоному Хресті.

На засіданні Комітету ухвалено організувати дві комісії: господарчу та організаційно-пропагандитську. В завданнях першої входить збирання коштів до фонду допомоги, друга комісія повинна розгорнути широко агітаційну кампанію на фабриках, заводах і підприємствах. На голову цієї комісії обрано Хвилю, на заступника академика Багалія. Передбачається випустити спеціально одноденну газету на користь тих, що потерпіли від повені.

ПРОЦЕС УБИЙНИКА С. ПЕТЛЮРИ

БУВШІ УКРАЇНСЬКІ УРЯДОВЦІ СВІДЧАТЬ В ОБОРОНІ ПЕТЛЮРИ.

ПАРИЖ, 19. жовтня. — Підчас вчорашньої розправи проти вбийника С. Петлюри зізнавали переважно бувші урядовці українського правительства у тім часі, коли С. Петлюра був його головою. Усі урядовці зізнали згідно, що пок. С. Петлюра був противний погромам і видавав розпорядки, у яких грозив острими карами тим, що допускалися погромів.

Адвокат Шварцбарда, Торрес, перебив свідкам обжалуючої сторони й заявив, що Петлюра був диктатором і тим чином особисто відвічальним за вчинки підчинених йому осіб. Зізнання свідків, переслуханих того дня, мали доказати три головні питання: Чи С. Петлюра був безпосередно й особисто відвічальний за погроми? Чи Шварцбарда поповнив свій вчинок ніким не наймлений і щоби пімститися за кривди Жидів? І чи він вистрілив ще два послідні стріли у тіло С. Петлюри, коли той вже лежав на землі?

На перші два питання оборона предкладає докази, що обжалуваний поповнив свій вчинок сам особисто, ніким не наймлений і щоби пімститися за кривди Жидів. Третє питання оборона Шварцбарда заперечує. Обжалуюча сторона заперечує два перші питання, а потверджує послідне.

ФРАНЦІЯ ГОДИТЬСЯ НА НОМІНАЦІЮ В. ДОВГАЛЕВСЬКОГО ЯК АМБАСАДОРА У ПАРИЖІ.

В. ДОВГАЛЕВСЬКИЙ НЕ ЗАНИМАВ НІЯКИХ СТАНОВИЩ У КОМУНІСТИЧНІМ ІНТЕРНАЦІОНАЛІ, АНІ У КОМУНІСТИЧНІЙ ПАРТІЇ.

ПАРИЖ, 19. жовтня. — Французьке правительство повідомило совітське правительство у Москві, що воно годиться на номінацію Валеріяна Довгалевського як російського амбасадора у Парижі. Довгалевський, що був передше амбасадором у Швеції, а опісля амбасадором у Токіо, в Японії, займе місце Раковського, який вже вибув із Парижа. В. Довгалевський не занимав ніяких становищ ані у комуністичнім Інтернаціоналі, ані у російській комуністичній партії. Довгалевський звісний є також з того, що ніколи не брав участи у пропаганді комуністичного Інтернаціоналу.

ПОЛЬЩА ДАЛА ВІЗУ КУКОВИ, СЕКРЕТАРЕВИ МАЙНЕРСЬКОЇ ФЕДЕРАЦІЇ.

А. ДЖ. КУК ВИБИРАЄТЬСЯ ДО ВАРШАВИ ЛІТАКОМ.

ЛОНДОН, 19. жовтня. — Польське правительство, що не хотіло дати дозволу на приїзд А. Дж. Кука, секретаря Майнерської Федерації, до Варшави на збори Майнерської Інтернаціональної Екзекутиви, відкликало свою заборону й приказало дати візу на приїзд А. Дж. Кука до Польщі. Кук вибирається тому до Польщі літаком. Збори Майнерської Інтернаціональної Екзекутиви відложено до пятниці, щоби уможливити Кукови бути на них присутним.

ЛИТВА ВНОСИТЬ СКАРГУ НА ПОЛЬЩУ ПЕРЕД ЛІГОЮ НАЦІЙ.

ОБВИНЯЄ ПОЛЬСЬКЕ ПРАВИТЕЛЬСТВО, ЩО ВОНО СТРЕМИТЬ ДО ВІДОБРАННЯ ЇЙ НЕЗАЛЕЖНОСТИ.

ЖЕНЕВА, 19. жовтня. — Литва внесла скаргу на польське правительство перед Лігою Націй; у своїй скарзі обвинює вона Польщу, що та послідна стремить до відібрання їй незалежности.

Литва протестує дальше у своїй скарзі проти замкнення литовських шкіл у Виленщині й проти увязнення польською владою литовських священників. Також закидується у скарзі переслідування Польщею Литовців. Поступованнь Польщі загрожує приятельським взаєминам між сусідуючими народами й через те Ліга Націй повинна взяти під увагу відвічальність Польщі у сій справі.

20 ТИСЯЧ ВІДЕНСЬКИХ НІМЦІВ КИДАЄ КАТОЛИЦЬКУ ЦЕРКВУ.

ПРАВНУК ЦІСАРЯ ФРАНЦА ЙОСИФА, ФРАНЦ ВІНДІШГРЕЦ ВИСТУПИВ З КАТОЛИЦЬКОЇ ЦЕРКВИ.

ВІДЕНЬ, 19. жовтня. — Правнук цісаря Франца Йосифа а внук наслідника престола, Рудольфа, принц Віндішгрец, виступив з римокатолицької а перейшов до старокатолицької церкви. Молодий, бо 16-літній принц, є сином бувшої архикнягині Елисавети, дочки архикнязя Рудольфа, що, розвівшися зі своїм чоловіком, князем Віндішгрецом, вступила до віденської соціял-демократичної партії, а кілька літ тому назад вийшла заміж за соціялістичного посла до австрійського парляменту.

Молодого принця виховують так, щоби був встані сам заробляти собі на прожиток. Молодий Франц Віндішгрец учиться автомобілевого інжинірства. Молодий принц Віндішгрец, виступаючи з католицької церкви, пішов слідом 20 тисяч віденських робітників, які у трьох послідних місяцях кинули католицьку церкву. Таке громадне відступство від католицької церкви спричинила побіда монсіньора Зайпля, австрійського премієра над страйкуючими робітниками підчас липневих революційних подій у Відні. Від того часу соціял-демократична партія веде пропаганду за виступленнем юдійних робітників з римо-католицької церкви.

ТЕПЕР ПРИЙМАЄТЬСЯ ЧЛЕНІВ БЕЗ ВСТУПНОГО

„SVOBODA" (LIBERTY)
FOUNDED 1893
Ukrainian newspaper published daily except Sundays and holidays at 83 Grand Street, Jersey City, N. J.
Owned by the Ukrainian National Association, Inc.
Edited by Editorial Committee.
Entered as Second Class Mail Matter at the Post Office of Jersey City, N. J. on March 30, 1914, under the Act of March 3, 1879.
Acceptance for mailing at special rate of postage provided for in Section 1103 of the Act of October 3, 1917, authorized July 31, 1918.

SUBSCRIPTION RATES:
Price Three cents a copy.

One year	$ 7.00
Six months	$ 3.75
Three months	$ 2.00
Foreign and Jersey City Rates:	
One year	$10.00
Six months	$ 5.00
Three months	$ 2.75

ПЕРЕДПЛАТА:
Поодинокє число три центи.

На рік	$ 7.00
На пів року	$ 3.75
На три місяці	$ 2.00
В Джерзи Сіті і Заграницею:	
На рік	$10.00
На пів року	$ 5.00
На три місяці	$ 2.75

За кожду зміну адреси платиться 10 центів.
За оголошення редакція не відповідає.
Телефон „Свободи": 498 Montgomery. Тел. У. Н. Союза: 1838 Montgomery.
Адресс: "SVOBODA", P. O. BOX 346, JERSEY CITY, N. J.

НА СУДІ

Дня 26. мая 1926 року на одним з паріських булевардів згинув з рук Шолома Шварцбарда Головний Отаман Симон Петлюра. Саме тепер розпочалася в Парижі карна розправа, на якій будуть судити убийника. Як сама подія набрала була відразу світового розголосу так і теперішня розправа відобється у світі широким відгомоном. Бо Шварцбард син впливової жидівської раси, а доконав убийства на бувшім голові Директорії У. Н. Р., себто, на голові української держави за те, що цей голова мав толерувати жидівські погроми, жертвою яких мало впасти яких 100,000 жидів на Україні. Через те являється Шварцбард в очах жидів героем і мучеником, а Петлюра погромщиком. І в той спосіб будуть жиди боронити Шварцбарда. Зібрали на це мілионовий фонд та замовили собі славних учених людей як Бернарда Шо, Айнштайна і других, які мають стануть в його обороні. Мають в своїх руках найкращого адвоката, а їм до помочі зголосилися не тільки російські чорносотенні кола, але навіть соціяліст-революціонер Керенський, та великий російський письменник Максим Горкий. Всі вони йдуть тепер одною лавою з большевиками на чолі, щоби боронити Шварцбарда, а оплюгавити Петлюру. Між тими іменами має знайтися рівнож і наш дисьменник Винниченко. Не можемо в це послідне повірити, але так пишуть американські газети. До помочі стане жидам ще й світова преса, яка у великих світових центрах, коли не є в руках жидів, то стоїть під їх впливом і економічно від них залежна.

Ще не знати, як випаде розправа, а вже тепер та ото преса настроює читаючу публику в той спосіб, що представляє Петлюру як „Різника України", як це можна було читати в одній з нюйоркських часописей. Кореспонденти з Парижа представляють знова Шварцбарда як поета, автора трох книжок, хороброго і відзначеного за хоробрість воїна І т. п., а Петлюру як того, що йшов з німецькими військами підчас світової війни роздвигати Росію. Сам Шварцбард заявив на першій розправі, що він рад, що пімстився за жидівські жертви, бо така пімста належалася за ті страшні погроми, яких допускається український нарід від сток літ на жидах і католиках.

Як бачимо, все тут прекрасно сконструоване. Москалі раді, що можуть скинути зі себе пятно погромів і перекинуть його легким коштом на Українців, йдуть помагати Шварцбардови. Бо тим вони компромітують заразом імя українське і весь наш визвольний рух. А цего їм як раз треба. Та яка користь буде з цего для самих жидів? В той спосіб ведена оборона Шварцбарда є прецінь визовом, киненим жидами українському народови. А цей визов може вратувати одиницю, себто Шварцбарда, але зате готов стати прірвою між народом українським а жидами.

ГАЛИЧАНЕ НА ВЕЛИКІЙ УКРАТНІ

Боротьба в комуністичній партії відбилася також і на Україні. В той час, як у Московщині має вона причини політичні, соціяльні та тактичні, на Україні долучається до цього ще й питання українського націоналізму.

Для боротьби з опозиційною приїздив на Україну з Москви Ярославський, який перевів чистку комуністичної партії. Не сховаолся від його чекістського ока те, що на Україні зростає націоналізм навіть в комуністичних колах, та взагалі росте національна свідомість в українських широких масах.

Хоч партійний зїзд у Харкові завдяки домаганням Мануїльского та Затонського, ухвалив незначною більшістю резолюцію про боротьбу з опозицією та заявився за підтримкою Сталіна, всеж таки після того почалася чистка делегатів на зїзді. Найбільше активні опозиціонери на чолі з Шумським були арештовані, а менше активні видалені під різними претекстами поза межі України. Тут хочемо згадати тільки про те, яку саме ролю грають в тім всім Галичане, що живуть на Великій Україні.

Тисячами живуть Галичане на Україні. Їх можна стрінути на різнорідних ділянках державного й народнього життя. Особливо багато вони працюють на полі культурному, в шкільництві та в кооперації. Здається, що це ставить їх далеко від політики та й більшість з них не хоче політикувати, а веде практичну роботу. Треба навчити український нарід своєї рідної грамоти, історії, треба передше освідомити його національно, так вони думають, а знова большевики ніби прагнуть самі до цього. Але тут виясняється, що большевикам потрібне якесь своєрідне „самоопределіне" народа, а не національна свідомість Українців, як окремого народа, окремої нації, відмінної від Москалів, що має свої окремі національні інтереси. Очевидно большевикам потрібна „малоросійська" свідомість українських мас, при якій Українці рахувалиб себе „тоже русскіми".

Ми вже нераз виявляли большевицьку „единонеделімовску" працю, а тому тут не будемо довше над нею спинятися. Обмежимося лише коротенькою пригадкою.

З Галичанина „малороса" зробити не можна. Перетворити його в „також русского" не можна. Він навпаки є наочним, реальним свідком того, що український нарід різко відмежовується від Москалів по своїй культурі, звичаєм, мові то що. Це одначе творить небезпеку для большевицького русоцентризму. Тому то, борючись з партійною опозицією, большевики за одним заходом почали переслідувати і Галичан. Тому саме розпочалося видалення за межі України Галичан та Буковинців, які здаються для Москви найбільше національно небезпечним елементом. Крім того визнано небажаним перебування Галичан в прикордонній польсько-румунській полосі.

По старому виразу царської Росії „для пользи служби", переселюють Галичан та Буковинців в нові райони України, та поза межі її. Людям, що ознайомилися добре з працею в теперішніх містах свого осідку, які часто вже тут втікуть родинами та з рідною, тепер доводиться мандрувати в нові міста й починати наново свою працю. Доводиться починати знову своє особисте та громадське життя, крім того залишатися довший час безробітним, терплячи від нужденного, голодного життя. Кожен Галичанин старався поселитися недалеко від своєї ближчої Батьківщини, щоби почувати себе не зовсім відірваним від своєї рідної землі, від своїх рідних, що залишилися під польським канчуком. Тепер його силоміць переносять в як найдальші закутки, звідки він не зможе дати помічної руки своїм рідним та не буде в силі навіть могти почути докладну вістку про них. Це зовсім безпотрібно поглибляє почуття туги за своєю рідною оселею, за своїм рідним близьким краєм. Все це викликає депресію духа, а тому й зменшує працездатність, а тут треба напружувати всі людські сили, щоби виконати ти кольосальну роботу, яку треба на Україні перевести по відбудові культурного та економічного життя України.

Для характеристики большевицької політики до речі буде навести, що в той час, як Українців Галичан та Буковинців, а також безземельних селян придніпрянців переселяють за межі України на Московщину чи в Сибір, на Україну переселяють Жидів з Білоруси, яким дають землю на півдні України для створення жидівських хліборобських колоній. На Україні страшна земельна тіснота, а большевики пруть сюди Жидів. Наколиб дійсно була можливість кольонізації півдня України, то не вже на таке переселення більше право мають білоруські Жиди, ніж Українці з Галичини та Буковини, де вони гинуть від безземелля та вандрують за море, шукати кусника хліба?

Щоби втримати як найдовше український нарід в лабетах Московщини на ланцюху бувшої російської імперії, ведуть большевики саме таку політику у відношенню їх до Галичан та Буковинців. Другого вияснення годі знайти.

Кождий нарід, хочби дикий,
Любить свій родинний край,
Любить вітцівські язики,
Свою мову і звичай.

А. Могильницький.

ДІТОЧІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ:

МАЛИЙ ТРАГІК (5 осіб) ..... 10 ц.
СЛІДАМИ ТАРАСА (8 осіб) ..... 10 „
РУСАЛКА ДНІСТРОВА (7 осіб) .. 10 „
РІЗДВО МАРУСІ (6 осіб) ..... 10 „
КОЗАЦЬКІ ДІТИ (8 осіб) ..... 10 „
ДІТОЧЕ СВЯТО (7 осіб) ..... 10 „
ЗБИТОЧНИК (4 осіб) ..... 10 „
ТАРАС ДИТИНА (10 осіб) ..... 10 „
ІМЕНИНИ ВЛОДКА (8 осіб) ..... 10 „
СОНЯШНИК (9 осіб) ..... 10 „
КОНИК СТРИБУНЕЦЬ (5 осіб) .. 10 „
ПЕЧЕРИ (8 осіб) ..... 10 „
ЛІСОВА КАЗКА (12 осіб) ..... 10 „
СУД СВ. НИКОЛАЯ (10 осіб) ..... 10 „
ВІНОК НА МОГИЛУ ТАРАСА ШЕВЧЕНКА (8 осіб) ..... 10 „

Замовлення і гроші слати до:

„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.

ПЕРЕПИСКА РЕДАКЦІЇ.

Ю. Гаврилюк, Шикаго, Ілл. — М. С. перебуває тепер по всякій правдоподібности в Канаді, мабуть у Віннипегу. Напишіть до якої укр. віннипегської газети, а вони Вам зможуть подати точну адресу.

Ф. А., Палмертон, Па. — Не тільки Ви, але багато других потратили в той спосіб свої гроші. Дали доляри, а за те дістали потім купу безвартісних польських марок. Це вже пропаща справа.

М. Т., Филадельфія, Па. — Не думайте, що коли Ви читали критику адмірала Мек Крудера в филаделфійськім Сетурдей Івнінг Пост, то вже не можна було її вичитати в других. В Америці маєте позно рідних часописей, які виходять у рідних містах, а подають одні і ті самі кореспонденції, ті самі фоніпейпер і то в оден і той сам час. Приміром часописи Гирста, які видаються по рідних містах дають всюди богато одного і того самого матеріялу. Те саме було і з критикою Мек Крудера. А це, ви маєтеся писати „Елдер Рут" чи „Рут Елдер" — дрібниця. Одно і друге правильне.

П. Ш., Ню Йорк. — Не дивуйтеся людям, що побаламучені. Ми їх не винуємо. Це винен той рутенський дух, яким туманиться наш нарід. Віддайте гроші тим, що незгідні з Вами і Вашими однодумцями, а Ви вашліть туди, куди Вам наказує Ваш розум і Ваша совість.

МІТИНГИ ВІДДІЛІВ У.Н.СОЮЗА

МІННЕАПОЛІС, МІНН. Тов. ім. Б. Хмельницького, від. 345, повідомляє всіх своїх членів, що місячні збори згаданого від. відбудуться в неділю, дня 23-го жовтня, зараз по 12-тій годині в гали. Проситься всіх членів явитись на сей мітінг бо є дуже важні справи до полагодження. Рівночасно пригадується всім тим, що еще не належать до організації, що в неділю, 23. жовтня будемо приймати до відділу і Тов. без оплати вступного. Проситься користати з нагоди і прийти. — Андрущак, Пастушенко.

СКРЕНТОН, ПА. Бр. св. Володимира, від. 162, повідомляє своїх членів, що звичайний місячний мітінг відбудеться 23. жовтня, в гали церковній, в 1-ій годині пополудни. Проситься всіх прийти на означений час. — В. Баран, предс.; М. Гнатів, секр.

ЯК БУДУЄМО СИРОТИНЕЦЬ У. Н. СОЮЗА.

350.

Слово до противників Сиротинця У. Н. Союза.

Дорогі Родимці! Неодин з Вас кричить, що йому не треба сиротинця ані захисту для старих і немічних калік, бо він — мовляв — молодий, дужий, має маєток для своїх дітей і т. п. О, як Ви милитеся, як Ви нерозумно говорите! А чи Ви можете знати, що з Вами завтра, або ще нині, станеться? Чи Ви певні, що Ваш маєток вистарчить Вам аж до смерти, а що Ваші діти будуть Вас у старости доглядати? А подивіться, скільки то вже тепер є таких синів і доньок, які не дивляться на батьківський маєток, а покидають своїх родичів і не признаються до свого тата чи мами. Або знов тоті молоді, що дуфають у свою молодість і силу так кажуть, що їм сиротинця не треба, бо вони самі свої діти виховають. Ох, яке ее нерозумне говоренне! А подивіться, як то скоро можна туди дістатись і як скоро може Вам придатися те, проти чого Ви тепер виступаєте. Даю Вам приклад із иших людей, а зі самого себе. Послухайте, прошу:

Ви всі, до котрих я се говорю, мене не знаєте; але в околиці Ансонії, Дербі і Шелтон (у стейті Конетикат) мене всі знають — як знали і мою покійну жену. Таж я такий молодий і здоровий, а до трох тижнів лишився як серед води з чотирма дрібненькими діточками. І щож тепер робити? Хіба сядь тай плач. Але й плач не поможе, бо жити треба! Ви-ж се добре знаєте, що ми всі тут в Америці жіємо з праці рук. І що було зробити мені з тими дітьми, коліб не моя старша братова, котра — дай їй, Боже, здоровля! — обходила цілий час моїх дітей і хору жену, а по смерти жени занялася тими діточками як рідна мати (за те складаю їй приднодно сердечну подяку!). А коліб так не згадана моя братова, то я бувби приневолений віддати свої діти в чужі руки, до чужого сиротинця на виховаиие. Бо то й не кождa родина схоче чоловікови помогти. І я теж маю більше родини, але ся вже не дасть мені помочі...

Отже я кажу до всіх противників Сиротинця-Захисту У. Н. Союза, що така добродійна інституція є для нас конче потрібна і вона мусить бути! Тож, дорогі Браття і Сестри, кличу до Вас: Не відкладайте такої важної справи як Сиротинець-Захист при У. Н. Союзі! Возьмімся щиро до праці і збудуймо той добродійний дім для наших сиріт і старців — собі на славу, а потребуючим на пожиток.

В. Шуран, предс.
Тов. Зап. Січ, від. 23. У. Н. С., в Дербі, Конн.

351.

Братство св. Івана Хрестителя, від. 18, У. Н. С., в Сімор, Конн.

Хвальний Заряде! — Просимо приняти від нас першу маленьку суму ($10), яко завдаток, а ми маємо сильну надію, що наші члени, котрі живуть разом з нами, підуть дальше тими самими слідами, а також і не члени, взагалі наші родимці. Хай Бог поможе, щоби другим разом зібрати більшу суму. Ануж, Браття і Сестри, до праці! Покажім, що й ми дбаємо, щоби збудувати Сиротинець-Захист У. Н. Союза в недалекій будучности. — **Астафій Феленчак,** предс.; **Трофим Підлипчак,** секр.; **Александер Сміл,** касієр.

ЯК КОЛЄКТУВАВ Я ГРОШІ НА ДІМ ЧИТАЛЬНІ „ПРОСВІТИ" У ДУБНІ

(Докінчення).

— Господи! — ось то буде учена голова раз! — прошептав я, але читав дальше.

„Студіюючи ось так, — писав товариш дальше, „чую, що підупадаю вже на здоровлю, лікар радить негайно виїхати в гори, а що, як знаєш, через ті студії я не винісився вже й матеріяльно, то решту Ти вже й сам знаєш..."

„Значиться" — продовжав дальше наш студент — „я прошиви Тебе о маленьку пожичку на лікування.. Ти там тепер знова при грошах, бо ось колектуєш від людей... відтам... — Твій: В. Д".

Цего, розуміється, було мені вже за богато!

— А повісився-б ти, вражий сину, разом з твоїми факультетами! — подумав я собі...

— Бо й подумайте, добрі люде!

Я помістив відозву в часопису, що збираю гроші на дім читальні в краю, а той смик студіює собі тут в Америці „аграрну теольогію" й факультет, і тому пожич йому грош, з котрих ти й сам ще й зломаного цента від нікого не бачив!

„Норт Геллей, Месс., дня, і т. д.— звучав пятий лист.

„Дорогий Майку!.. Лист від Вас отримались, за що Вам барз красно дякуємо, що за нас не забуваєте...

„У нас все постарому, кури нам — Богу дякувати — добре несуться, я що мій старий в англійській газеті вичитав, що яйця підскочать ще в гору, то центи в нас завше найдуться"... — писала мені знова одна знайкома мені наша фармерка.

— Ого! Коли кури добре несуться і яйця „підскочать ще в гору — подумав я собі, — то й центи в хаті найдуться, а тим самим тут щось на дім читальняний капне...

„З решутою в нас все олрайт" — писала знакома фармерка дальше. — „Мій старий купив нашому Штифови (Стефанови) нового форда, й той як Вам взяв тим фордом їздити, то взяв і переїхав тут коло нас на дорозі якогось старого Жида... й тепер маємо клопіт, бо той якийсь парх взяв і заскаржив нас до сонду (суду), а наш Штиф взяв і кудись втік, бо боявся, аби го старий не набив, і така в нас біда, — скаржилось бабище дальше.

— Ану, коли так, то пропав капнук, а з ним і моя колекта для села Дубна, — подумав я.

„Але то ніц" — немовби потішала мене дальше фармерка. „Ми там ще з того якось вилізємо, бо нас ще стати, аби заціпькати того старого парха, але ми тут маємо ще й другий клопіт, бо наша Мерка (донька), котру посилалисьмо до високої школи і платилисьмо за неї гроші, аби училася на „тичерку" (учительку), не хоче більше вчитися, бо взяла й знюхалася з тим дурним Фредом, що в нас минулого року цибульо рейзував, і хоче з ним женитисі. Я там не малабим проти того ніц" — писала мені фармерка дальше — „але мій старий каже, що за таких бомів дівок не видає, й каже, що як він (той Фред) ще раз до нашого гавзу покажесі, то він го з фузії (рушниці) застрілить і конець".

Ось вам, бабуню, і коровай!

— Усе було-б добре, — бо й кури добре несуться, — біда тут тільки у тім, що синок переїхав „фордом" якогось там старого Жида, — а донечка замість вчитися на тичерку, знюхалася з якимсь там бомом, і роби тут, чоловіче, що хочеш!...

І коли брала мене вже охота шпурнути і цим листом за попередними, — зауважив я, що листови ще не конець, тому читав я дальше:

— „Що до тої колекти в краю", писала фармерка дальше, „то мій старий казав Вам написати, що ми там не відказуємосі, то ще прийдете до нас тут колись, — то дамо Вам з пару тузинів (дозинів) свіжих яєць на сю колекту...

Ось тобі й на!

Хочеш, Михайле, колекту для Дубна в краю, сідай на трен, плати яких пять до шість долярів за дорогу, а відтак патріотичні фармері обладують тебе яйцями й ти вертай з тим їх крамом мов який ганделес до Ню Йорку!

А до чорта й то рогатого мені з подібними колекторствами і всіми патріотизмами! Возьму і зрезигную із того всього й конець! — подумав я собі.

Переглянув я відтак декілька часописів, де аж кипіло від рі-жнородних збірок, як приміром на „Народні Доми", читальні, інвалідів, та инші гуманітарно-просвітні ціли як в старому краю так і тут. Бачу, що людиська складають гроші, агітують, виказують, де, хто і скільки зібрав, чи сам зложив на поміч „Рідному Краєви", а мої однослєьчане соб що — один мовчать мов закляті, а другий натеребив мені ще про яйця, петрушку, „гніду кобилу", або прямо пожич йому ще грошей, бо він студіює факультет!

Роздумуючи ось так, я і не спостерігся, що було вже около десятої години в ночі, тому знеохочений до крайности поклався спати з тою постановою, що слідуючого дня або скоплектую трохи грошенят, а-бо подамся до димісії й баста!

Слідуючого дня однак хропів я собі мабуть здорово в ліжку, коли моя „супруга" збудила мене з якоюсь двозначною усмішкою і сказала встава-ти, бо там хтось — як казала, кличе мене на „лонг дістанс" по телефоні.

Встав я борзенько з ліжка, підійшов до телефону, взяв слухавку, приложив до уха і закликав:

„Геллов, геллов!— Тишина...

„Геллов"! — повторив я вже голосніше, — якийсь шум, помішані якісь голоси, шепіт, і знова тишина...

„Геллов"! — повторив я вже з натиском, — „голд юр вайр" — почув я, й... а „геллов, геллов", то це ви, містер Беля?

А розуміється, що це я — відповідаю, я хто там на дроті, прошу?

„На плоті?"

Ні, на дроті! — відповідаю.

„Та ми там, Богу дякувати, не на ніякім дроті, але ось тутечки в аптиці, — відповідає мені хтось якимсь хрипливим голосом.

Де в аптиці? — питаю.

„Ну так!"

Де?

„Та дежби, ось тут у Савтпорті..."

А, у Савтпорті? — то гаразд, але хто говорить?

„Або-ж то ви нас не пізнаєте?"

Розуміється, що ні! Аббж то я вас бачу?

„Справді?"

Слухайте! Не морочіть мені гітари, — відповідаю вже лютий, але говоріть коротко, хто ви є, й чого собі від мене бажаєте?

„Та ми там від вас нічо не хочемо, але хочемо вас поспитати за ті гроші..."

За які гроші?

„Ану, за ті, що наколектувалисьмо для Дубна".

О! коли так, то гаразд — відповідаю краянам вже весело, а богато маєте вже?

„Чого?"

Ну, тих грошей?!...

„О, богато! — Тому хочемо поспитати"...

Добре! питайте, або ліпше приїздяжайте сюди особисто з тими грішми, обчислимо й вишлемо сейчас до краю, — відповідаю комітетовцям.

„Але ми боїмося їхати"...

Длячого?

„Аби нам які злодюги „голдап" не зробили по дорозі".

То присилайте гроші почтою!

„Боїмося!"

Чого?

„Аби нам де гроші в дорозі не пропали".

То що зробимо? — питаю..

„Абож ми знаємо?...."

* * *

Ну, чи не хитренькі собі ті мої односельчане, думав я собі, вертаючи від них слідуючого дня з грішми і точнісіньким виказом всіх жертводавців, які передали мені й просили переслати до краю.

Не хотіли з тими грішми приїздити сюди особисто, бо булиб мали кошти на оплаченя дороги. Не хотіли висилати грошей почтою, бо й тут треба було оплатити кошти пересилки, а це з чужих грошей якось не випадає... а своїх жнова шкода...

Тому ти, Беля, приїзди сам, плати собі сам кошти подорожі, висилай повну суму, після виказу жертводавців, до краю, сам оплати кошти пересилки, а коли не хочеш, то відвези ті гроші хочби особисто до Дубна, бо цеж народний гріш...

І най тут хтось заперечить мені, що з моїх односельчан „Не хитрі собі Малороси"!!!

Михайло Беля.

Також система.

— Хочу купити револьвер.

— А якої системи бажаєте револьвер?

— Та такої... на шість осіб...

Щоб не стратити місця...

Дідичка до огородника: — Я дуже дивуюся, Андрію, чому ви не женитеся. Прецінь перший огородник на світі, наш праотець Адам, мав жінку.

— Та воно правда! Але через жінку стратив добре місце...

„Якби ми були мали науку, то за невіжеством своїм не прийшлиб до такого занепаду. „Пересторога" поч. XVII в.

УВАГА! РОЧЕСТЕР, Н. Й.!

УКРАЇНСЬКА ГРОМАДО!
Спіши на

ВІЧЕ

ЦЕНТРАЛЬНОГО КОМІТЕТУ
В СПРАВІ ПОМОЧИ
ПОТЕРПІВШИМ ВІД ПОВЕНІ
В НЕДІЛЮ, 23. ЖОВТНЯ 1927
під ч. 303 HUDSON AVENUE
пів до першої пополудни.
Хай не бракне ні одного Українця на згаданім вічу.
244-5 Комітет.

ПОЗІР! БАЙОН, Н. ДЖ.! ПОЗІР!
ЗАХОДОМ УКРАЇНСЬКОГО ДЕМОКРОТИЧНОГО КЛЮБУ
— відбудеться —
ВСЕНАРОДНЕ ВІЧЕ
В НЕДІЛЮ, 23. ЖОВТНЯ 1927
о 2-ій годині пополудни
В ЦЕРКОВНІЙ ГАЛІ
НА 1СТ 25-ій УЛ., BAYONNE, N. J.
Бесідник п. Омелян Ревюк, редактор „Свободи".
Справа на порядку дневнім: поміч жертвам повені в старім краю.
Всі Братства, Товариства, Сестрицтва і Клюби проситься взяти участь, як голов кождого Українця і Українку.
245-6 Комітет.

ПОЗІР! АДЕНТАВН І ОКОЛИЦЯ!
Повідомляю всіх членів Української Січи ім. Дорошенка, від. 2., хотрі належали до неї тому пару років, щоб зійшлися на
ГЕНЕРАЛЬНІ ЗБОРИ
В НЕДІЛЮ, 23. ЖОВТНЯ 1927
о годині 2-ій пополудни
ДО УКРАЇНСЬКОЇ ГАЛІ
під ч. 803 FRONT STREET,
Павло Любоцький,
245-6 тимчасовий секр.

ЗБОРИ
РОДИЧІВ ДІТЕЙ СТАРШИХ КЛЯС ШКОЛИ
на 14-ій вулиці в Нью Йорку відбудуться в пятницю, 21-го жовтня в 8-ій год. вечер, в гали церковній, 353 Е. 14. улиця.
Вписи до школи дітей продовжуються. 245
Заряд Школи.

УВАГА! — ЕЛИЗАБЕТ, Н. ДЖ.!
ЗАРЯД УКР. НАРОДНОЇ ШКОЛИ
В ЕЛИЗАБЕТПОРТ, Н. ДЖ.
при співучасти українських Бр. і Тов.
— устроює —
ВЕЛИКИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 22. ЖОВТНЯ 1927
В ГАЛИ У. Н. ДОМУ
214-16 FULTON ST., ELIZABETH, N.J.
Початок о год. 6-ій вечер.
Вступ від особи 25 цнт.
Заряд Укр. Нар. Школи просить всі Братства, Сестрицтва і Товариства, як також всіх Громадян з Елизабет і околиці, прибути на баль. На балю буде грати Українська Музика, буде зимного несподіванок, що вдоволить всіх гостий. Дохід з балю призначений на утримание У. Н. Школи. Заряд Школи взиває всіх родичів, що посилають своїх дітий до школи, взяти численну участь в балю і тим доказати моральне і матеріяльне поперте для Рідної Школи на земли Вашингтона. За веселу забаву ручить
245 Заряд Шкільний.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й. УВАГА!
ЗАХОДОМ КОМІТЕТУ
ОДНОСЕЛЬЧАН с. СОСНІВ, ПОВ. ПІДГАЙЦІ
— устроюється —
ВЕЛИЧАВИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 22. ЖОВТНЯ 1927
В УКР. РОБ. ДОМІ,
66-68 E. 4th ST., NEW YORK, N. Y.
Початок о год. 7-ій вечером.
Вступ 50 центів.
Дохід з балю призначений на будову Народного Дому в Сосновi.
Всіх Громадян сердечно запрошує до численної участи в сім бали
245-6 Комітет.

ГОЛОСИ ЧИТАЧІВ

„НАТАЛКА ПОЛТАВКА".

Переглядаючи в суботу по роботі російську нюйорську газету **„Новое Русское Слово"**, заприміти я оголошення **„Наталка Полтавка"**. На оголошення не звертаю спеціяльної уваги, особливо в часописах російських, але стрінувшись з словами „Наталка Полтавка" — мимоволі чоловік задержиться та прочитає. От тому прочитав і я. Прочитав і довідався, що отсе в **Українськім Народнім Домі** в Ню Йорку будуть відчиняти „Зимовий Сезон" безсмертною оперою Котляревського. От і гарно — подумав собі. Здивувало мене тільки те, чому це нема оголошення в українських часописах, особливо в „Свободі". Бож прецінь на представлення до Українського Народного Дому Росіяне не ходять а тільки Українці і то якраз ті, що читають „Свободу". Це така відома кождому Українцеви в Ню Йорку річ, що над нею нема потреби розводитися. Але я до політики, як то кажуть, не мішаюся, а тільки констатую факт, що так було. Мене обходить більше сама вистава, бо і я грішний почував в собі деяку іскру, що лучить мене з театром.

В першу чергу я зрадів, що „зимовий сезон" розпочато „Наталкою Полтавкою". От цілком так, як це було в нас на Україні. На всякі національні свята чи ювилеї грали по театрах „Наталку Полтавку". Нею і розпочинали театри свої, як тут сказано, „сезони". Таке бувало й у Галичині. „Наталка Полтавка" стала для нас свого рода національною святістю, яку ми особливо шанували. Не була вона вже для нас на буднень а тільки на свято. Тому і до самої вистави звикли у нас ставитися з особливішою пошаною і увагою. Цего вимагала від нас наша традиція.

От тому то і бігав я декілька разів до каси, щоби завчасу купити білет, бо боявся, що не стане для мене місця. Та каса була замкнена. Але я таки квітка дістав. Діждався на силу вечора, пождав з пів години під дверми і таки діждався, що двері відчинили, от і я вже на салі.

Сів і сиджу. Людей оглядаю. Бачу, що в першім ряді засіли деякі з нашої інтелігенції. І се мене тішить. Бачу, як бігають і якусь газету продають і думаю собі: Га, це Америка. Бизнес ферст. Представления було заповіджене точно на год. 8.15. Публика зійшлася точно, а точно о год. 9 почав виходити з бічних дверей диригент. І ось завіса розсунулась і перед нами село мов писанка. Махнув диригент і заспівала Наталка, але жалібно, дуже жалібно. А по тім вийшов на сцену салдат, старий в старенькому пальті. Дуже то подобав він на миколаєвського. З одного боку мали ми обшарпаного салдата, що подобав на жебрака, а з другого Наталку, а на ній плахти, підтичка гаптована, сорочка вишивана, словом гожа і багата дівчина, до якої саме заліцяється салдат. Чи це до ладу? — подумав я собі. Але гляджу, що буде далі.

Аж зирк, рудий чоловік виглядає з-за лаштунків. Махно не Махно, а на носі чиряк, червоний як калина. Проспівав про діда, а углеливши старого салдатиська, зачав з ним розмовляти. Поспівав трохи, а тоді вдвох зачали співати про людську долю та так захопилися, що трохи на диригента не зперлися, а завіса за ними й засунулася. Я думав, що вони може говоритимуть щось до людей, може на повінь збиратимуть або що, бо той салдатик, що як до Наталки, заліцявся та про вовка співав, то до людей звертався. Але ні. Нічого не говорили, тільки поклонялися, а тим часом завіса знов розсунулася і я побачив перед собою український хор. Але чомусь не бачив я українського диригента Кириченка. Що за мара — думаю собі. Та спасибіг, сусід пояснив. Каже, що українські диригенти не осівчені, не вміють дирігувати, бо учити це инша річ. От чому взято московського дирігента, якого звуть Углицьким. Це великий московський композитор. От і я подумав: отак, мовляв, Кириченко працював, учив, збирав той хор, а чужі скористають. Як заспівали, то аж за печінку потягло, а очи від почуття самі в долину зачали дивитися. Дуже гарно. Українська пісня сумна, така структура вже, а як заспівали, ще сумніше стало. Та скоро прийшла инша дія. Хор відійшов, а замість нього зявилась українська хата, а в ній дочка та матір. Спочатку сумували, аж покіль не прийшов рудий чоловік з чираком на носі. Зачав умовляти, щоб заміж дочка виходила. Ну, дочка перелякалася й згодилася, а потім плакала знов, а на кінці заспівала сумної, бо послухала матери.

Прийшла перерва. Люди відпочали і знов посідали, згідно за нумерами на тікетах. Сцена відкрилась і бачимо, як на сцені сидить собі кацапчук у лаптях і американському брилі і співає пісню про бурлаку з московським акцентом, мабуть на те, щоб розуміли усі, а не лише Українці. Чомусь тільки заїкались, начеб не знав, про що говорить. Та наразі почувся спів його товаша Петра, а невабаром він і сам вийшов з клуночком у добрій чумарці і сивій шапці, синіх штанах, червоних чоботях і у вишиваній сорочці. Вийшли й салдат з рудим дядьком. Салдат чомусь хитавсь, трохи не падав і верз усяку нісенітницю. І я пригадав собі, що колись уже такого бачив на ярмарку в балагані, але той був веселіший. Потім і Наталка вибігла, цілувалась з Петром, сварилася знов з матерю та салдатом і зрештою порішила вийти заміж за Петра. І як завше бувае в таких випадках, збіглися дівчата та хлопці, зачали танцювати на вприсядки, а потім кланятись.

Тут уже комедія кінчилася, а зачалась „сходка". Ото один добродій виліз на сцену та зачав хвалити артистів, здається навіть заплакав. Оказалось, що це говорить председатель, пан Лазута. Я й запитався сусіда, що це він говорить? А той каже: „Як це, то ви не знаєте? А звідкіля ви, чи не з російської України? То наше галицьке „подзеньковане" — каже він. А як завіса засунулася, забрав це голос презбитеріянський професор др. Льонгин Цегельський. Сказав він таке: „Панове! Ми, публика, маємо також право голосу. Ми мусимо подякувати панові Лазуті та високоповажаному директорові пану Добрянському". А якийсь нахаба, певно Москаль, бо по московськи промовив, додав: „Кукушка хвалит петуха за то, что хвалит он кукушку". Весело було. Артисти задоволені і адміністрація теж. Так само був би був може й я задоволений, як би не отруїли мені святочного настрою двох добродіїв, що йшли попереду мене й ділилися враженнями.

— „Що не говоріть" — казав один — „а вони за дурнів нас мають. Просто глузують. Дех можна, щоб утнути таку карикатуру на безсмертний твір Івана Котляревського, батька нашого літературного відродження. Малороси все одно не розуміють ваги цего твору тай не можуть розуміти. А ми тому потураємо".

— Що-ж? — відповів другий. — Як би аматори були, то булоб ще гірше.

— Хто знає, може ліпше. Можеб хоч традицію та мову пошанували.

Василь Бобрів,
Ню Йорк, Н. Й.

Гроші мають слизький хвіст.

Більше розуму, менше гроша.

ПОЗІР! ЧЕСТЕР, ПА.! ПОЗІР!
ЗАХОДОМ
ВІДДІЛУ СОЮЗА УКРАЇНОК
У ЧЕСТЕР, ПА.
— відбудеться —
ВЕЧЕРНИЦІ
В СУБОТУ, 22. ЖОВТНЯ 1927
SATURDAY, OCTOBER 22, 1927.
В ГАЛИ ЛИТОВСЬКИЙ
FORTH & UPLAND ST., CHESTER, PA.
Початок о год. 7-ій вечер.
До танцю буде приграватн перворядна Українська Музика.
Громадяни і Громадянки!
Запрашаємо Вас на сі Вечерниці і просимо взяти як найбільшу участь, бо весь дохід призначений на будову або закупно української хати, котрої кончє нам потрібно.
Буде богато несподіванок.
За добру забаву і добру перекуску та напитки ручить
244-5 Комітет.

ПОЗІР! NEWARK, N. J. ПОЗІР!
БРАТСТВО ПРЕСВ. ТРОЇЦІ
І ТОВ. ЗАПОРОЖЕ
— устроюють спільно —
ВЕЛИКИЙ
БАЛЬ
В СУБОТУ, 22. ЖОВТНЯ 1927
В УКР. РОБІТНИЧІМ ДОМІ
57-59 BEACON ST., NEWARK, N. J.
Початок о год. 6-ій вечером.
Вступ 35 центів.
Проситься всіх охочих до танцю й забави взяти численну участь. 244-5
Комітет.

УВАГА! НЮАРК, Н. ДЖ., УВАГА!
УКРАЇНСЬКА ПРАВОСЛАВНА ПАРОХІЯ В НЮАРКУ
— устроює —
ВЕЛИКИЙ
ОСІННИЙ БАЛЬ
В СУБОТУ, 22. ЖОВТНЯ 1927
В ГАЛИ п. ПАЛУБЯКА,
НА 150 COURT STREET.
Початок о годині 7-ій вечером.
Запрошуємо всіх Українців і Українок як місцевих так і позамісцевих на сей баль. Приграватн буде укр. орхестра. Будуть також різні несподіванки на балю.
За добру забаву і приємну обслугу ручить
245
Балевий Комітет.

КОЖДИЙ ІХ КУРИТЬ.
Old Gold предложено курячій публиці в Ню Йорку тому 6 місяців і вони здобули собі сейчас признание. Old Gold се нова і лїпша цигаретка. Нова фабрика виробляє їх тепер 30,000,000 денно. В тім певне лежить і причина. Однак ми неконче хочемо, щоб ви вірили в наші слова. Ви купіть одну пачку Old Gold і переконайтесь самі. В них нема нїяких ані в одному. Мидуже радо погодимося з вашим осудом. Винайшовши нову методу, Lorillard створила цигаретку, яка сатисфакція закурити. Від самого рання аж до ночі ви можете курити сі цигаретки без числа і без найменшої обави ритації горла. Се тому, що О. Gs. є лїпші і ви тому повині курити їх. Читайте оголошення Old Gold в нашій часописи. Витніть їх і захованте, вони дадуть повно смїху і вдоволення для вас і ваших знакомих. Оголошення сі поміщуються в нашій часописи.

ПЕВНИЙ СЕРЕДНИК НА БОЛІ МУСКУЛІВ
Не має потреби вам мучитися болями в крижах і терпіти від недобитків мускулів і хрящів, що бувае після тяжкої праці, фізичних зусиль чи з якої иншої причини. Приложіть Джансона Червонохресний Нирковий Пластер над болючим місцем, й біль, недомагання, набреніяють покинуть вас — майже дорану.
Джансона Червонохресний Нирковий Пластер усуває біль, наче які чари, тому, що медицина з пластру проникає крізь шкіру, йде просто в болюче місце і починає негайно свою роботу, покоюючи скоро біль дотяг, доки пластер остає на тілі.
Тисячі тяжко працюючих робітників і робітниць знайшли в нім найбільш легкий, певний і скорий спосіб вибутися болів з недомагаючих мускулів. Не терпіть ані одної минути довше. Дістаньте з аптики Червонохресний Нирковий Пластер. Якщо лиш приложите його, зараз почуєте, як дивно і надзвичайно він помагає.

„ЦАРІВНА"
ПОВІСТЬ
написала ОЛЬГА КОБИЛЯНСЬКА
Ціна $2.00.
Можна набути в Книгарні „Свободи"
„SVOBODA"
43 Grand St., Jersey City, N. J.

З УКРАЇНСЬКОГО ЖИТТЯ В АМЕРИЦІ.

НЮ ЙОРК.

Збори Союза Українських Товариств у Ню Йорку.

Минувшого тижня гр. Іван Марусевич, як секретар „Союза Українських Народних Товариств у Ню Йорку", повідомив карткою членів, щоби зявилися на день 14. жовтня в салі Народнього Дому на надзвичайні збори сего товариства. Так як на картці було написано, що моя присутність конечна, а Союз Українських Товариств міста Ню Йорку претендує покликувати дорогу не лишень самому містови Ню Йоркови, але й всій американській Україні, я пішов на збори. Кромі чисто товариських справ, на зборах говорено теж про справу віча для допомоги жертвам повени в Галичині. Постановлено се віче урядити в салі Українського Народного Дому в Ню Йорку в неділю, дня 16 жовтня, сейчас по богослуженню. На председателя встановлено гр. Гузара. Один з присутних стабить внесення, щоби гроші вислати до Обединання Українських Організацій, яке вже було мати таких жертв більше, і буде могти вислати жертви дальше. Оцьому внесенню сейчас спротивився др. Льонгин Цегельський, кажучи: „Ми вже знаємо, де гроші посилати!" Гр. Гузар домагається від д-ра Цегельського близчого пояснення; йому як председателеви віча треба знати не так, куди не післати, але куди післати, але др. Цегельський йому вияснення не дав.

Коли хтось підняв думку, що віче треба оголосити в Свободі та в других українських газетах, то гр. І. Добрянський заявив, що „ми зі Свободою нічого спільного не маємо"; що в Ню Йорку буде виходити своя місцева газета, і тільки в ній буде оголошуватися віча та театральні вистави. І справді, ні віча ні театральної вистави Наталки Полтавки в українських газетах не оголошувано. За те оголошено виставу в московських. (Диви прим. Новое Русское Слово, субота, 15 жовтня).

Гр. Йосиф Мулярчук поставив внесенне, щоби всі присутні на салі приступили до Союза Українських Товариств, а би всі учасники зборів на будуче були членами організації. Др. Цегельський сейчас сьому спротивився, бо, мовляв, у сей спосіб можна буде набрати богато хабазя. Всіх кандидатів мають переглянути урядники організації, а передовсім пп. Добрянський, Лазута й др. Цегельський, і одобрити, чи вони надаються на членів.

Говорили теж за кольпортованне своєї газети. Постановлено вислати спеціяльних людий, які мають роздати перше число газети під українськими католицькими церквами, головно в Ню Йорку, Бруклині й Джерзі Сіті, котрих священики, великі прихильники політики епископа Богачевського, є теж великими прихильниками газети, яку в Ню Йорку редагує проф. др. Льонгин Цегельський. На пропозицію самого проф. д-ра Цегельського постановлено газету під церквами не продавати, але роздавати даром.

Гр. Тимко Мілецук інтернелював уряд у справі своєї жертви в сумі 9 дол. 50 центів на фонд голодуючого села в Галичині, яку від нього передав Союзови Товариств гр. Олекса Осядач, що 9. жовтня 1926. року. Гр. Мілецук знає, що гроші були передані, але знає, що фонд голодуючого села ще й до нині, себто рік після зложення жертви, грошей не дістав. Гр. Марусевич відповідає, що гр. Осядач гроші передав, і вони ще до нині находяться в руках Союза Товариств. Гр. Мілецук заявляє, що йому приємно, що гроші є, але все таки він не може висказати свого здивования, що їх не вислано сейчас на ціль, на яку він гроші зложив, але держиться вже цілий рік у касі, коли там у краю їх так потреба.

Присутний.

ПОДЯКА

Я низше підписаний складаю щиру подяку Головному Урядови У. Н. Союза за уділення мені запомоги з „Фонду Запомогового", у сумі 50 долярів, котрі сталуи у великій пригоді для моєї родини.

Складаю теж щиру подяку урядникам 38 відділу за їх труд у вистараню запомоги, котра була так великою помічию у моїм прикрім положенню, бо находжуся вже у шпиталі від 17. лютого с. р. до нинька.

Никола Хомин,
член від. 38 У. Н. Союза,
Елмайра, Н. Й.

Я низше підписана складаю сердечну подяку Головному Урядови У. Н. Союза за так скору виплату посмертного у сумі $1000.00, по моїм покійнім мужеви Петрі Махометі, котрий помер дня 21. червня і осиротив мене й пятеро діточок. Дякую Богови, що лишив для мене щирого опікуна, котрим являється У. Н. Союз. Рівнож дякую урядникам і членам тов. „Просвіта", від. 16. У. Н. Союза за участь у похороні. Також взиваю усіх тих, котрі ще не належать до У. Н. Союза, нехай не зволікають а вступають сейчас у члени, щоби не було запізно, бо смерть не перебирає. Мій муж належав всього 10 місяців до У. Н. Союза, а мимо того дістала я цілу запомогу.

Наталія Махомета,
членкиня 16. відділу тов. „Просвіти", Спринг Валі, Н. Й.

НІЧ НАД СТАВКОМ.

Довкола мертва тишина,
З-за хмари місяць виринає,
Крадучись у воду зазирнув,
І знов у хмарі потонув.

Ставок легесенько гойднув,
Сріблистой хвилею своєю,
У сні, здавалося, здрігнувсь,
І безтурботно усміхнувсь.

Пестливий легіт налетів,
Торкнувсь листочків, розбудив,
І з ними так зашепотав,
Наче тайну їм казав.

По небі зірка покотилась,
І шлях свій ясно освітила,
Мов небесам „прощай" сказа-[ла,
І десь за обрієм упала.

Нічний метелик пролетів...
А ось блищак замерехтів,
Зже згас... сховавсь...
Чи засоромивсь, чи злякавсь?

Знов одностайно жаба крякає,
Цвіркун в траві зацвіркотав
Стиха... урвав...
Молитву, певно, доспівав.
І знов побожна тишина,

П. К.

ПЕРШИЙ РАЗ! НА НЮАРСЬКІЙ СЦЕНІ! ПЕРШИЙ РАЗ!
СТАРАННЯМ ТОВ. „БУДУЧНІСТЬ" В НЮАРКУ, Н. ДЖ.
— при співучасти —
АРТИСТА ОДЕСЬКОГО ТЕАТРУ ПЕТРА ГУРСЬКОГО
і ліпших аматорських сил, буде поставлена на причуд гарна і поучаюча драма в 5-ох діях під назвою:
КРІВАВІ ПЕРЛИ
В СУБОТУ, ДНЯ 29-ГО ЖОВТНЯ (ОСТ.) 1927 РОКУ
В УКРАЇНСЬКІЙ РОБІТНИЧІЙ ГАЛІ
57-59 BEACON STREET, NEWARK, N. J.
Початок точно о годині 7.30 вечером. — Вступ 50 центів.
По представленню БАЛЬ до пізної ночі.
245-6 Комітет.

ПОЗІР! ФІЛАДЕЛФІЯ І ОКОЛИЦЯ! ПОЗІР!
LABOR INSTITUTE, 810 LOCUST STREET.
ПЕРШЕ ПРЕДСТАВЛЕННЄ СЕГО РОКУ ТРУПИ М Е Д О В А
В СУБОТУ, ДНЯ 22-ГО ЖОВТНЯ (ОСТ.), 1927
відограється безсмертна українська оперета
при співучасти відомих артистів
Д. МАКАРЕНКА, Р. СОЛОВЕЙОВОЇ І Д. МЕДОВА
НАТАЛКА ПОЛТАВКА
Котляревського.
Початок точно година 8.30 вечер. — Режисер: Д. Медов.

УВАГА! НЮ ЙОРК, Н. Й.! УВАГА!
Заходом Українського Робітничого Клюбу буде поставлена чудова драма, в 5-ох діях, Тобилевича, під назвою:
„БАТЬКОВА КАЗКА"
В НЕДІЛЮ, ДНЯ 23-ГО ЖОВТНЯ 1927 РОКУ
(SUNDAY, OCTOBER 23rd, 1927)
В УКРАЇНСЬКІМ РОБІТНИЧІМ ДОМІ
66—68 E. 4th STREET, (MANHATTAN LYCEUM) NEW YORK, N. Y.
БЕРУТЬ УЧАСТЬ: Тов-ки: М. Калнук, А. Вербовська, О. Шопінська; Тов-щі: О. Азовський, Ф. Бражник, І. Побіденко, В. Гаврилейко, Дурановичі, І. Камінський і инші. — Режисер О. АЗОВСЬКИЙ.
Половина доходу призначена на допомогу потерпівшим від повені робітникам і селянам на Західній Україні. — Не забудьтеся за день 23. жовтня!
ПО ПРЕДСТАВЛЕННЮ БАЛЬ
245-6

УВАГА! НЮ ЙОРК І ОКОЛИЦЯ! УВАГА!
БАЛЬ ТОВАРИСТВА „ДНІСТЕР"
— відбудеться —
В СУБОТУ, ДНЯ 22-ГО ЖОВТНЯ (ОСТ.), 1927
У ВЕЛИКІЙ САЛІ УКР. НАРОДНОГО ДОМУ
217-219 East 6th Street New York City.
Музика перворядна! — Чудова забава!
Приниманнє нових членів до Тов. І У. Н. Союза без вступного.
Початок 6.30 вечером. — Вступ 50 центів.
Хто набув тікет на пікнік на день 28-го серпня с. р., сей тікет є важний на Баль повисше означеного дня.
245-6 Комітет Балевий.

КРАСІШЕ ВМЕРТИ

Життє стаесь невиносимим, коли тіло знищене хоробами. Все лишень журба і людина стаеси байдужна та пригноблено. Пийте богато води і по-пробуйте

GOLD MEDAL HAARLEM OIL CAPSULES

Знаний моченій стимулянт. Національний Середник в Голяндії повна 200 літ, є він ворогом ниркових, печінкових і мочевих недомагань. У всіх аптиках, в трьох величинах.

Домагайте ся знаком Gold Medal на кожній пачці і неберіть імітацій.

ДОМИ — ФАРМИ!

СОТНИ ДОМІВ, фарм і інтересів на продаж або в заміну.

В ПОСЛІДНІМ РОЦІ продали ми домів і инших на загальну суму $325,900.00

ВСІ НАШІ КЛІЄНТИ вповні задоволені з нашої услуги.

Хто хоче скоро продати, купити, заміняти свій маєток, най голоситься до нас.

Ідіть там, де дістанете скору і чесну услугу.

V. BONACHEVSKI,
Real Estate Broker,
4233 Germantown Ave., Phila. Pa.

ЯК ВАШ ЖОЛУДОК?

Мій добрий, якуюсь. Не був він все таким. Можете легко позбутися диспепсії, нестравности, катару жолудка, відбивання, биття серця, квасів, нервовости, затвердіння, болю голови і т. п. так як я і в той спосіб. Не присилайте цента, позаяк я так певний, що сей середник поможе Вам, що висилаю його Вам оплачено почтою. Коли переконаетесь, що він поміг Вам позбутися жолудкових недомагань, пришлете мені одного доляра. Як се дешево і ширость моя подобеся Вам.

Пишіть сейчас. Адреса: 209—
THEODORE H. JACKSON,
Stratford Bldg., 14-D, Syracuse, N. Y.

ДОБРИЙ ПОБІЧНИЙ ЗАРОБІТОК

МОЖЕ МАТИ КОЖДИ АБО КОЖДА, ХТО МАЄ БОГАТО ЗНАКОМИХ!

Шукаемо енергічних поміч-ників і помічниць для продавання лотів в гарнім і добре положеним центрі Масапех. Спеціально звертаемо увагу тим, що працюють у фабриках, заводах і членів всяких організацій, товариств, клюбів і пасторій. При роботі пару годин вечерами можете легко заробити від $50 до $200 тижнемо. Число опорожнень ограничене. Голосіться від 6-ої до 7-ої вечером до офісу 244—

B. КРУГЛЯКА,
RODINA REALTY COMPANY,
151 AVE. A, NEW YORK CITY.

ДР. М. МЕЙЗЕЛ

бувший помічник Европейської Клініки на Університеті

СПЕЦІЯЛІСТ

лічить ОСТРІ і ХРОНІЧНІ хороби МУЩИН і ЖЕНЩИН; також шкірні і кровні хороби.

ЕГЗАМІНУЄ МІЧ І КРОВ.

139 E. 16TH ST., NEW YORK

межи 3-тю Евеню і Irving Place.
Годжини:
10—1; 4—8; в неділі від 10—12.
ОГЛЯДИНИ ЛИШЕНЬ $2.00.

Др. А. Л. СИЗАР.
Доктор і Хірург, Спеціяліст у всіх хоробах і операціях від очий, ух, носа і горла. Найновійша метода дыгнози і курації.
127 E. 84th ST., NEW YORK, N. Y.
межи Park і Lexington Aves.
Годжини: 10. до 12. рано, 6. до 8. вечер.
Неділі 10. до 1. пополудни.

ДАРОМ ТЕРПЛЯЧИМ НА АСТМУ ГЕЙ ФІВЕР.

Дорога пробна метода, яку кождий може зложити без жадної небезпечности або втрати часу.

Ми маемо методу для припинення Астми і хочемо, щоб ви попробували її на ваш кошт. Без рожевих чи инша хорога давок або течивіна, чи ся Астма або Гей фівер, ви повинні післати по пробу нашої методи. Нема причини, де ви живете, яке здіятте ви літа, коли терпите, наша метода приносе вам полекшу. Спеціально хочемо вислати її тим безнадійним, котрим всякі инші лічування не помогли, хочемо показати кождому, що наша метода присвячена для покінчення тих хорób, як тяжкий відлих, свист і другі прояви. Ви неповинні помирати сей оферти. Пишіть днесь. Непрекладне гроший. Лишень здшліть поничий купон. Зробіть се днесь. 133—

FREE TRIAL COUPON.
FRONTIER ASTHMA CO.,
692 F. E. Frontier Bldg., 462 Niagara St., Buffalo, N. Y.
Send free trial of your method to:
.....
.....
.....

ЯК МИ ПОМАГАЄМО СТАРОМУ КРАЄВІ.

НЮ ЙОРК, Н. И.

З віча для потерпівших від повені.

На руки Комітету Українських Товаристів і Братств в Нью Йорку, Н. И., зложили для потерпівших від повені на Західній Україні слідуючі жертви:

По $50: Тов. „Просвіта"; П. Стасюк; Тов. „Подільська Січ" $40.00; І. Редчук $30.00; І. Тураш $25.00; по $20.00: М. Дусановський, М. Кобзістий, С. Тураш; по $15.00: А. Пасічник, Я. Корнат, М. Савіцький, А. Дацишин, В. Ценків; по $10.00: О. Різник, Ксеня Костишин, М. Каришин, Т. Йосик, С. Кучма, М. Кучма, М. Рак, С. Мирош, Д. Сеник, К. Задорожна, Т. Трудиус; по $5.00: Я. Стецкевич, А. Куцик, Я. Тарас, Сосітка, І. Шиварок, І. Бовемеський, К. Мартинюк, А. Васильів, О. Матейко, В. Кункульовський, С. Чосник, С. Мудрейко, М. Тураш, Ю. Павчак, Д. Моравський, Д. Каришин, М. Кифор, И. Хомів, К. Заплатинський, С. Скородинський, І. Городецький, А. Курчій, Олійник, Ф. Стефанів, Ц. Стасюк, В. Дроботій, А. Дроботій, С. Дроботій, школяр, В. Дроботій, школяр, В. Корнило, І. Жовнір, М. Сиротюк, М. Ганчар, школяр, С. Матейко, Кучкуда; М. Кучма $3.00; по $2.00: П. Гриціщин, Балабан, Тарнопольський, С. Комранський, Ю. Шкляр, І. Семаїі, Г. Олійник, М. С. Угорчак, С. Паславський, В. Чорномаз, Яцишин, І. Крочак, І. Банах, І. Приймак, С. Чомковський, Т. Синютович, І. Висьола, І. Заряска; по $1.00: Г. Пискур, О. Китинський, С. Дусановська, 6 літ. дівчина, П. Сеник, А. Марко, Г. Максимців, М. Самбірський, Е. Кривінь, І. Пелех, В. Палійчук.

Жертви не вписані $5.70.

Збірка К. Костишина $11.05.

Збірка П. Стасюка $52.00.

Разом $732.75.

Видатки виносили $73.55. Вислано для поводян $600, остає в касі $59.20.

Іван Жовнір, секр.

—o—

ДЖАНСТАВН, ПА.

Ратуймо братів в краю.

Мимо агітації, яку ведуть рижні несовісні люде між нашим народом щодо цего, що зібрані нами тут гроші на допомогу потерпівшим від повені не дійдуть до наших братів селян, наш нарід в Америці таки відчуває горе рідної землі і радо складає жертви. На разі зібрав я $97.18 і суму ту вислано до Обеднання.

Збірка продовжується.

Жертвували по $5: о. М. Волощук, М. Гладьо; по $2: М. Макар, С. Памула, І. Сорока, В. Коваль; В. Гнилюг $1.75; по $1: М. Шатинський, І. Павлишин, Г. Кравець, М. Козьоринський, І. Шклярський, Г. Баршівський, Г. Шевчик, Ю. Бучвак, М. Карваш, М. Сенчишин (мол.), С. Загроднічек, М. Коваль, М. Тарчанин, В. Лесінський, Т. Сандак, Д. Яростовський, Д. Кухновин, В. Сандак, І. Кушарич, П. Гавриляк, І. Лаган, С. Когут, І. Ковальчик, Гр. Тарчанин, І. Стасюк, Тв. Хиряк, П. Білас. В. Сапчич; по 50 цит.: В. Возняк, М. Шимко, П. Сцілений, І. Коріновський, С. Шпега, С. Талайчак, М. Загродночек, Д. Козьоринський, В. Комаровський, А. Щерба, В. Ганик, С. Ричак, І. Пилипів, П. Батор, Ф. Барвішівський, І. Гамонко, Л. Кристнер, К. Гузинський, М. Гицак, П. Голубець, П. Свідерко, І. Василько, Н. Бац; дрібними жертвами $2.25. — Разом $61.50.

—o—

Новочаний Соломон.

Школяр Івась читає вдома біблію на голос у цьому місці, де сказано: — Соломон мав 900 жінок і триста наложниць. Жінка звертається зі злобним усмішком до мужа й каже: — А з тебе, нездаро, ніколи Соломон не буде...

ПРОТОКОЛ ЗАСІДАННЯ ЕКЗЕКУТИВИ У. Н. СОЮЗА

З ДНЯ 23. ВЕРЕСНЯ 1927 Р.

Присутні: Т. Грицей, гол. то в своїм домаганню ужив
председатель; С. Ядловський, менаджер; Р. Слободян, гол. фін. секретар і І. Каштанюк, гол. рек. секретар.

Після полагодження справ рутинових, обнятих місячними звітами головних секретарів на іншім місці, на денний порядок поставлено слідуючі справи:

1) Звіт голосования гол. урядників в справі признання Комітетови Сиротинця-Захисту $60 місячно на оплату сталої помочи в технічній роботі Комітету.

2) Звіт з голосования гол. урядників в справі номінації д. В. Репужинського Головним Радним У. Н. Союза.

3) Справа негайної допомоги заморським братам з приводу повені в Галичині.

4) Справа Михайла Кривого і Йосифа Крупки з Дітройт, Міш.

5) Справа непорозумінь у 282-ім відділі У. Н. Союза в Сиракюз, Н. И.

6) Державна контроля діловодства і майна У. Н. Союза з рамени стейту Вискансин.

І. Домаганне Комітету зістало поперте 15-голосами головних урядників, одобрюючими принятте сталої помочи комітетови коштом $60 місячно. Три голоси були проти такого домагання, один гол. урядник здержався від голосования і одного голосу бракувало задля опорожнення одного уряду Головного Радного.

Повисший вислід голосования переказано председателеви Комітету д. М. Угорчаковичу. стно, залишаючи бальоти в актах гол. канцелярії.

Супроти того, що домаганне Комітету, а зглядно председателя тогож Комітету не одобрено одноголосно, а голосуючі проти одобрення підносять закиди, яких в інтересі самої справи Сиротинця-Захисту - гол. уряду ігнорувати не можна, констатується потребу слідуючого пояснення:

Термін „сталий клерк", якого з одних і тих самих причин, а то небажаючись, що примусовий податок, хочби й ухвалений не конвенційними делегатами, але більшістю голосів самих членів, легко може викликати забурення в організації, та принести шкоду, і тому під тими „ділячи" плянами, які Конвенція поручила зробити Гол. Урядови, треба розуміти не що іншого, як відповідне виробленне прихильної опінії членів на справу, що саме Головний Уряд наміряе осягнути акцією Комітету, названого Комітетом Сиротинця-Захисту У. Н. Союза.

Всякий мусить признати, що розведена Комітетом акція ціль свою осягає. Акцією Комітету чимраз більше справу популяризуеться навіть поза кругами членства організації, а добровільні жертви не лиш дають потрібний фонд, але єднирилом для формования плянів, після сил випробуваних, якраз тою акцією. Акція комітету не лиш виказуе наглядно і прилюдно чимраз більше зацікавленне загалу справою Сиротинця-Захисту, чи і якого Сиротинця нам потрібно; але заразом дае докази, чи і який Сиротинець ми годні збудувати, а відтак утримати. Акція Комітету уможливить вкінци Головному Урядови виконати ухвалу Конвенції відданем остаточних „ділих плянів" під голосованне всіх членів. Плянів, які будуть не лиш виготовлені Головним Урядом, але які будуть походити з загальної опінії членів, вироблені тою акцією Комітету. Головна річ у тім, що з хвилею, коли справа дозріе для референдум, то не лиш пляни будуть готові, але й відповідні фонди зібрані без голосования, добровільно, необхідні для виконання тиже плянів. Бути може, що справа ще й до слідуючої Конвенції не дозріе до тої міри, щоби над нею переводити загальне голосованне-референдум і її аж сама Конвенція буде полагаджувати, що залежне не від Гол. Уряду ані від Комітету, тільки від всього загалу членів. Так беручи на згляд все те, що Гол. Уряд акцією Комітету в тій справі до тепер зробив і осягнув, не можна буде сказати, що Гол. Уряд не старався як міг найкрасше і найпевнійше до виконання ухвали минувшої Конвенції дійти і її перевести.

(Дальше буде).

Пожалував.

Між розбишаками, які чатують на якогось богача, один говорить: — Ти казав, що той богач з грішми буде сюди переїздати о десятій годині...

— Так мало бути — відзивається другий — а ось вже пів до дванайцятої, а його нема. Я боюсь, щоб йому, хорони Господи, що злого не приключилось.

ПЕРЕСИЛКА ГРОШЕЙ ДО КРАЮ В ДОЛЯРАХ

ПАШПОРТИ — КАРТИ КОРАБЕЛЬНІ.
СТАРОКРАЄВІ СПРАВИ ВСІЛЯКОГО РОДА.
КУПНО І ПРОДАЖ ДОМІВ В ФІЛАДЕЛЬФІ І ОКОЛИЦІ, КОНТРАКТИ КРАЄВІ І АМЕРИКАНСЬКІ АСЕКУРАЦІЯ ДОМІВ І МЕБЛІВ ВІД ОГНЮ

Хто має до полагоджения котру з виведених справ, нехай особисто або письмено вголоситься до єдиної і перед нами правдиво української капіталової нотеріяльної:

T. J. HRYCEY & CO.

329 SOUTH FOURTH STREET, PHILADELPHIA, PA.
Bell Phone: Lombard 2993

МУЩИНИ — ЖЕНЩИНИ

НЕДОПУСТИТЬ, щоби нечиста кров нищила ваше здоровье,
Шкірна недуга псула ваш вигляд,
Нервові клопоти нищили вашу веселість,
Яка небудь долегливість нищила ваше життя через неувагу.
ЛІЧЕННЕ для мущин і женщин оперте на знанню і довголітній практиці. ПЕВНЕ в своїм ділянню. — СКОРЕ в наслідках. — ПРИСТУПНЕ в ціні.
ФЛЮОРОСКОПІЧНА ЕКЗАМІНАЦІЯ ЛУЧАМИ „ЕКС" ОБІРМАЄ УРИНОВУ АНАЛІЗАЦІЮ КРОВИ.
Офіс. год.: денно до 8. вечер. Второк, четвер і неділю до 1. пополудни.
PHYSICIANS PAYING CLINIC, Dr. Booth, директор
140 EAST 22nd ST., near Lexington Avenue, NEW YORK, N. Y.

ЯК РАЗ ТЕПЕР ПОРА або бізнес. — На осінь лекше не зробити як коли инше. Тому коли думаете про власний дім, про бізнес або фарму зайдіть до нашого офісу. Полагоджуемо рівнож ріжнородні тутешні і старокраєві справи, пересилаемо гроші до старого краю в долярах, виробляемо повномочія і ин. 233—
WALTER KOSTETSKI & CO., Inc., Business & Real Estate Brokers,
4309 GERMANTOWN AVENUE, PHILADELPHIA, PA.

УКРАЇНСЬКА ГЕНЕРАЛЬНА АГЕНЦІЯ В ШИКАГО

Купуете або продаете дещо, зайдіть до нас. Одержавши фахову пораду не ошукаете себе, а купите або продасьте добре.

Контролюемо абстракти, робимо кльозунги при купах. Також вспілкі документи, контракти, моргеці, діди. Інсуренс і всякі нотаріяльні посвідчення. Шіфкарти з Америки і до Америки. Старокраєві справи — всякі краєві документи.

Посилаемо гроші до краю в американських долярах — дешево, скоро, під гарантією — на жадание телеграфічно.

Заходіть або пишіть на адресу: 198—
MICHAEL KLEM, 2016 W. CHICAGO AVE., CHICAGO, ILL.

ТАЇНИ ЄГИПЕТСЬКИХ ЖРЕЦІВ.

—o—

Єгипетські жреці (духовники) розумілися на рижних штучках, при помочи яких легковірну масу народу держали в страху і підчиняли своїй волі. Страх перед „надприродними" силами жреців і перед їх тісною связю з богами був великий. Крім того всього технічне знання жреців не було велике. Воно торкалося лише тої ділянки фізики, яку ми нині називаемо механікою. Знали, що таке підойма (ліфт), вальці, елястичність, тисненя огрітого воздуха. Але єгипетські духовники і ці обмежене знання вміли добре вихіснувати. Приміром, яке то мало значіння, коли ворота святині самі отвирались, як до них хто приблизився. То значило, що для того чоловіка боги є прихильні. А ле, щоби хто зазнав тої прихильности, мусів приносити великі жертви.

Штучка, що ворота самі отвиралися, була дуже проста. На порожнім камінніи або металевім престолі горів огонь, від якого воздух у престолі підширювався. На долівці під престолом був отвір, в якім було дно бочки; бочка була повна води, а рурами була злучена з міхуром. Толок огрітого воздуха тиснув воду з бочки до міхура, наслідком чого міхур ставався все тяжчий. Міхур був получений шнуром, шнур переходив через валець і лучився із замком воріт храму. Коли міхур набрав відповідного тягару, тягнув за собою шнур, замок (клямка) піднісився і ворота отвиралися самі. Крім того чути було теж звуки труб при отвиранні воріт. Звуки ті витворювалися при помочі згущеного воздуха.

Біля старогипетського міста Теб є голосні статуї. Є то каміннні великани, що від сходу сонця видають із себе звуки. Вже римський цісар Септімус згадує про ті звуки. Чув їх, як давав направляти статую єгипетського володаря Аменботена III. Також цісар Гадріян чув ті звуки. Тайна тих звуків не є вповні й донині розяснена. Ставлять найріжнійші теорії (наукові здогади). Найправдоподібніша є, мабуть, теорія, поставлена славним французьким інжинїром Соломоном де Кос (1576—1626), а саме, що звуки ті витворює тисненя воздуха. Воздух у нутрі статуй огрівається від сонця і видає ті таємничі звуки. Ті звуки чути лише рано при сході сонця, коли є найбільша ріжниця температури наслідком часто дуже холодних ночей у Єгипті.

НАДЗВИЧАЙНЕ!

Повисше знаменитої якости ПЛЕЄР ПІЯНО
лишень $375.00 Легкі сплати
$2.00 так Легкі, як тижнево, ми привеземо сей гарний інструмент як до вашої хати.
ДАРОМ! Стілець, Накривало і Ролька.
Воно виплатиться вам купувати
У СТАРІМ І ПЕВНІМ СКЛЕПІ НА ОДНІМ МІСЦІ 10 ЛІТ.
Отворено вечерами.
ВІКТРОЛІ—РАДІЯ—ПІЯНА
EUROPEAN PHONOGRAPH CO.
10th ST. & AVE. A, NEW YORK

Др. Б. ТРОЙ
УКРАЇНСЬКИЙ ДЕНТИСТ

49½ FIRST AVE., cor. 3rd ST.
NEW YORK, N. Y.
Роботу виконує солідно. Умірковані оплати. Платити можна батами. Через 10 літ знають мене за добре виконування механічної роботи в обсягу дентистики.
Оглядини при помочі лучів Рентгена (X-Ray) даром.

ІТАЛІЙСЬКІ ГАРМОНІЇ.

Виробляемо і споряджуемо рижні первійші класи ручно-роблені Італійські ГАРМОНІЇ, найлішиі у світі. Десять літ гарантії. Наші ціни є нижші від всіх инших. Безплатні інструкції для купуючих. Пишіть по дорогий катальог.
RUATTA SERENELLI CO.,
1074 Blue Island Ave., Dept. 117,
CHICAGO, ILL.

ПЕТРО ЯРЕМА
УКРАЇНСЬКИЙ ПОГРЕБНИК

ЗАЙМАЄМОСЬ ПОХОРОНАМИ В БРООК, BROOKLYN, NEW YORK І ОКОЛИЦЯХ.
129 E. 7th STREET,
NEW YORK CITY
Telephone: Orchard 2565

P. RAY COMSTOCK & MORRIS GEST
дають виставу
БАЛІЄВА CHAUVE-SOURIS
COSMOPOLITAN THEATRE
Columbus Circle & 59th Street.
Веч. 8.30. Приступні полудневі ціни Четвер і Суботи.
ЛИШЕНЬ ТРИ ТИЖНІ.

ДРІБНІ ОГОЛОШЕННЯ

—o—

ПОШУКУЮ свого кранця Івана Ілька, власка, з села Грозьова, пов. Сяніж Самбір; тому 10 літ перебував в Bethlehem, Pa. Хто би про нього знав або він сам прошу зголошення або так:
KASIA WYTIWSKA,
Box 413, Crabtree, Pa.

МУЩИНА глядає кімнати в порядної родини в спокійній околиці по дрібні ніста. Ласкаві зголошення слати так: 245-6
J. K. c/o SVOBODA,
83 Grand Street, Jersey City, N. J.

ДЯКОУЧИТЕЛЬ пошукує місця, провадзу хор і все що входить в обсяг роботи дякоучителя. Зголошення прошу слати на адресу: 245-6
W. L.
Box 743 Wall, Pa.

ЯК ЩО ВАМ ТРЕБА купити сіно, боль, капусти, дров на зиму або хочете купити фарму, тут коло мене є дві на продаж, недалеко, місто, кари, це все близько. Голосіться до: 245
WASYL CERKOWNYK.
R. F. D. 6, Box 76, Bridgeton, N. J.

З ПРИЧИНИ смерти мого мужа мушу продати свою 90-акрову фарму, все на фармі: як машини, вози, упряжі, ліжай до рідзини дров, автомобіль, 4 корови, кінь, 2 свині, 150 куриї, дім 9 кімнат, вода в домі, кабинки на 3000 курий і дріт в будинки весь збір з німи; до міста 15 миль; ціна на $4,500, готівкою $2,000. Фарму можна Норвіч і Плейфілд. Кінь. Дрібніше дати: Mary Dawidowich, 252 Versailles, Conn. 244-5

КОНКУРС.

Українська Греко-католицька церква хів в Заугге, Pa., пошукує дяка-учителя від першого падолиста. Обовязки провадження школи і хору. Голосіться до председателя: 244-5
TYT. SZKYRAN,
109 Garden St., Sayre, Pa.

ХТО З ТОВ. ДЯКОУЧИТЕЛІВ має партитуру Свекруха (Лопатинської), прошу ласкаво зголоситись на слідуючу адресу: 245-6
GEO. BEREZINSKY,
P. O. Box 662, Centralia, Pa.

ХТО З УКРАЇНЦІВ не має роботи, а хотів би вчитися за столяра (карпентер), дістане $30 на місяць і борт. Голоситись: 245
HNAT NOWAK,
326 Chi R. D. Sewaren, N. J.

ЗОЛОТІ 14Кт. ТРИЗУБИ, ніжні і гарно викінчені, Штука $2.00. Для товаристь і перепродавців ціни знижені.
Пишіть на адресу: 240-5
VOLODIMIR JURKOWSKY, Jeweler,
324 East 34th Street, New York, N. Y.

ВІДКРИЛАСЬ
УКРАЇНСЬКА ГОЛЯРНЯ
(Барбер шап)
в якій костумерів обслуговується перфектно і чемно. Приходіть і переконайтесь. 235—
119 ST. MARK'S PL. (Е. 8th ST.,
NEW YORK CITY.
М. Квасниця, властитель.

Established 1920
СКЛАД НАЙЛІПШОГО 100% ПІРЯ

Гусяче пранре, імпортоване і власного виробу — пере, дерть, пуше і мох, качаче пуше і мох, — готові подушки власного виробу; DMC нитки; стемповані речи; срібло Roger's; сведри; полотна на покривала; капи; ножиці і много инших річей до домового у-житку. — Все найлішої якости і гарантоване. Пишіть по безплатний ілюстрований катальог до:
THE LIBERTY MDSE SALES CO.,
P. O. Box 152, Sta. D., New York City.

НАЙНОВІШІ ТЕАТРАЛЬНІ КНИЖКИ З КРАЮ.

ТАЇНА, трагедія у 5-ти діях (9 осіб), Дмитро Николишин .... 40 ц.

СОФІЯ ГАЛЕЧКО, пєса з життя У. С. С. в трох діях (8 осіб), Мамока Угрин-Безгрішний .... 30 ц.

ПОШЛЮНОК ЮДИ, пєса із чотирьох дій (5 осіб), С. Еда .... 50 ц.

МІЩАНЕ, драма на 5 дій (28 осіб), Волод. Мартинович .... 35 ц.

ТРИХИ МОЛОДОСТИ (трагікомедія-комедія на 3 дії (12 осіб), Володимир Мартинович .... 25 ц.

ДОСИДЖУВАЛА ПОСАГУ або ВЕСІЛЯ З ПОПРАВКАМИ, на 3 дії-акти зі співами і танцями (11 осіб), В. Мартинович .... 30 ц.

ПОТЕРЧУК, пєса зі співами і танцями з народного життя (9 осіб), В. Мартинович .... 35 ц.

Замовлення разом з належністю слати:
„SVOBODA"
83 Grand St., Jersey City, N. J.